SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятайте про Україну!

No. 10. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 18, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го СІЧНЯ 1989 Ч. 10. РІК XCVI.

ДЦ УНР висловив співчуття японському народові

Філядельфія (УІБ). — З приводу смерти японського імператора Гірогіто Державний Центр УНР висловив співчуття урядові, родині й цілому японському народові.

В листі до урядових чинників Японії, підписаному президентом УНР Миколою А. Лівицьким і головою уряду УНР Ярославом Рудницьким з датою 10-го січня 1989 року, сказано, між іншим таке:

„Як видатний політичний діяч і провідник свого народу в найскрутнішу добу його історії, він гідно й розумно виконав свої функції і завдання та вивів його з повоєнного хаосу на шлях добробуту й сили".

Співчуття висловлено в українській мові.

В Ню Йорку відзначать роковини української незалежности

Ню Йорк. — В неділю, 22-го січня ц.р., тут о год. 2:30 по полудні, у приміщенні школи Ашер Ліві, Перша авеню і 11-та вулиця відбудеться заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Метрополії — Відділ УКК, академія для відзначення роковин української державности і соборности.

У програмі виступлять: мгр. Ігор Длябога (голова комітету) — відкриття, д-р Аскольд Лозинський — святочне слово, Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької, Володимир Курило — рецитація та вокальний ансамбль „Дзвін" під керівництвом Тамари Лихолай.

Того ж дня в усіх українських церквах будуть відправлені Служби Божі в намірені українського народу; в церкві св. Юра о год. 12-ій дня. Організатори просять українську громаду і поодинокі організації з прапорами взяти участь в Богослуженнях і академії.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ В ТРЕНТОНІ

Ярдвілл, Н. Дж. — Тут у неділю, 22-го січня ц.р., о год. 3-ій по полудні в залі парафії св. Юрія Переможця заходами громадського Комітету відбудеться свято незалежности і соборности. Доповідатиме відомий заслужений громадський діяч д-р Богдан Шебунчак, а в мистецькій програмі участь бере хор „Троянда".

В Торонто стараються спровадити Ф. Гуменюка на його виставку

Торонто (Д. Даревич) — Заходами Йорк Університету в Торонто в неділю 29-го січня ц.р., відбудеться відкриття особистої виставки одного з найбільш відомих і талановитих українських мистців Феодосія Гуменюка з Ленінграду. Виставка заплянована як частина програми Меморіяльної серії викладів ім. Проців на тему „Гласність в совєтській Україні". Чи буде присутній на відкритті виставки сам мистець ще невідомо, хоч зі сторони Йорк університету зроблено всі заходи, щоб уможливити приїзд Ф. Гуменюка на відкриття виставки в Канаді.

Ф. Гуменюк — добре відомий українцям на Заході як організатор перших й одиноких виставок українських мистців-неконформістів у Москві в 1975 і 1976 роках. Відомо також, що в наслідок цієї діяльности мистець був позбавлений дозволу проживати в Ленінграді і від 1977 до 1983 року разом з дружиною Наталкою і дочкою Уляною був змушений перебувати в Дніпропетровську, де умови для творчої праці були мінімальні, а контакт з мистецьким світом дуже обмежений. Керівник дніпропетровської Спілки художників Анатолій Ткач в той час заявив, що „Таке мистецтво в нас ніколи не буде виставлятися". Олекса Вусик, член Спілки письменників України у своїй наклепницькій статті у „Дніпропетровській Зорі" з 26-го листопада 1982 року звинувачував Гуменюка в тім, що замість малювати „реалістично", він говорить „мовою ребусів-символів, химер і двозначних натяків" і що він не зображує „українську історичну дійсність, а дійсність якоїсь сумнівної лжесимволіки".

В Україні зростає число автомобільних випадків

Київ. — Київська газета „Радянська Україна" помістила у числі з 25-го грудня минулого року коротку, але дуже характеристичну і тривожну інформацію правління Державної автомобільної інспекції про катастрофи на шляхах України, що їх допускаються в першу чергу водії у п'яному стані.

„Випадок, що трапився неподалік Євпаторії, — пише газета, — характерний для минулого тижня. По полудні водій одного з підприємств Дніпропетровщини В. Коваль, підігрітий спиртним, повертався на вантажівці з села Чорноморського. Він, безперечно, знав, що сідати за кермом на підпитку небезпечно, до того ж, категорично заборонено. Та гору над здоровим глуздом взяла зухвалість. Біда ж, як то кажуть, не примусила себе довго чекати. Виконуючи черговий маневр, машина виїхала на смугу зустрічного руху і зіткнулась з „Жигулями" (назва автомобіля). На совісті хмільного В. Коваля — четверо забитих і один поранений". Газета запитує: „Доки ж ні вчому невинні люди ставатимуть жертвами злочинної легковажности подібних горе-водіїв?"

За минулих сім днів, — говориться далі в інформації, — працівники Державної автомобільної інспекції затримали на дорогах республіки 3,244 любителів хмільних поїздок. „Дивує, додає газета, невже боротьба з пияцтвом на транспорті, справа тільки органів інспекції. А де ж відповідальні особи, громадськість?"

Тільки за один тиждень виявлено 70,000 порушень дорожних правил. Загалом же за цей час у республіці зареєстровано 681 дорожніх трагедій. При цьому 116 осіб загинули, а 701 були поранені, — пише в кінці інформації „Радянська Україна".

В Елленвіллі відбувся зимовий табір СУМ—ТУСМ

Елленвілл, Н.Й. — У днях від 26-го до 30-го грудня минулого року тут на Оселі Спілки Української Молоді відбувся черговий зимовий ідеологічно-політичний табір, зорганізований спільно Крайовою Управою СУМА і Т-вом Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського. Табір нараховував 112 молодих учасників-студенті, сумівців, пластунів і тусмівців, які прибули сюди з різних міст З'єднаних Стейтів Америки і Канаи, а деякі навіть з далекої Австралії, Великобританії й Німеччини.

До збагачення програми табору причинились також деякі новоприбулі з україни правозахисники, колишні політв'язні: Петро Рубан, Стефанія Січко, Йосип Тереля і Оксана Мешко. Таборовики були дуже захоплені їхньою присутністю і виступами.

Формально табір відкрито апелем перед пам'ятником героїв. Комендант табору Юрій Микитин привітав учасників і гостей з України, яких молоді студенти зустріли рясними оплесками. Ввечорі того дня, тобто у понеділок, 26-го грудня, відбулась традиційна „Ялинка" з програмою присвяченою борцям в Україні. При цій нагоді Роман Зварич, член команди, виголосив коротке, але багатомовне слово про значення табору, зокрема його гасла: „Плекаймо героїчне християнство". Зі словом виступили вже згадані недавно прибулі з України, зробивши велике враження на присутніх. Програма „Ялинки" закінчилася засвіченням свічок, присвячених героям України.

Потім відбувся цікавий і корисний панель присвячений трьом подіям, 50-річчю з дня смерти полк. Євгена коновальця; визвольним процесам в поневолених Москвою країнах, на якому виступали представники Естонії, Польщі й Афганістану і сучасним національно-визвольним процесам в Україні з доповідями П. Рубана, С. Січко, Й. Терелі і О. Мешко. Порушені в панелі питання були предметом ширшої дискусії.

Таборовики вислухали також доповідей на теми: „Вступ до політичних наук", „Світова і українська політична теорія", „Україна на міжнародній арені", „Історія українських Визвольних Змагань в XX столітті", „Гласність — які перспективи й небезпеки для визвольної боротьби", „Культобмін — переступаючи лінію", „Теорія революції і українська національна революція", „Українська церква в катакомбах".

Крім уже згаданих, викладачами на таборі були ще: о. Роман Мірчук, Володимир Зарицький, Осип Рожка, Ігор Длябога, Роксоляна Лозинська, Петро Шміґель, Микола Грицковян.

(Закінчення на стор. 4)

У Празі розігнали демонстрацію

Прага. — В неділю, 15-го січня ц.р., тут відбулася велика демонстрація пражан та мешканців інших міст Чехо-Словаччини, присвячена пам'яті студента Яна Паляха, який закінчив життя самоспаленням 16-го січня 1969 року на знак протесту окупації країни совєтською армією і військами країн Варшавського Пакту.

Міліція вжила проти демонстрантів водомети, гумові палиці і собак. В зударі з поліцією один демонстрант був серйозно поранений, багато інших дістали легкі травми. Туристи зі західніх країн бачили, як аґенти в цивільному арештовували людей. Кількість заарештованих ще невідома.

Задовго до початку демонстрації влада попередила, що забороняє демонстрацію. Минулої п'ятниці і суботи міліція поставила вартових коло домів, в яких живуть активісти правозахисного руху, щоб перешкодити їх участь в демонстрації.

Не зважаючи на прийняті владою заходи, у неділю рано сотні людей стали збиратися недалеко від Вацлавської площі, де 20 років тому Ян Палях покінчив зі собою. По полудні демонстранти рушили в напрямі площі і недалеко він неї були зустрінуті загонами міліції. Очевидці розповідають, що міліція вжила сльозоточивий ґаз. Однак інші свідки заперечують це.

Кореспондент аґентства АП Теді Ваєр повідомив з Праги, що останніми днями могила Яна Паляха стала місцем сотень пражан. Хоч у 1973 році влада тайно розкопала гріб з залишками Паляха і поховала у селі, де Ян народився, на місці його колишньої могили в останні дні виросли гори квітів. Тут постійно можна бачити пражан, багатьох з яких ще не було на світі, коли Палях приніс себе в жертву.

„Палях є одним з найбільш яскравих символів у боротьбі за свободу Чехо-Словаччини" — сказала кореспондентові АП жінка, яка прийшла на колишню могилу Паляха. Друга жінка сказала: „Тут був похований герой за наше визволення".

Пресові аґентства передають, що під час демонстрації її учасники викрикували „Свобода! Свобода!" і співали національний гимн.

Розгін демонстрації стався через кілька годин після того, як у Відні делеґація Чехо-Словаччини підписала резолюцію міжнародної конференції про права людини, згідно з якою в країні повинні бути дозволені демонстрації.

ТАСС вибачається за „ленінаканське чудо"

Москва. — В суботу, 14-го січня ц.р., стало відомо, що повідомлення ТАСС про врятування шістьох чоловіків через 35 днів після землетрусу не підтвердилося.

Айказ Акопян і його сестра вигадали цю історію для того, щоб Акопяна покласти в ліпшу єреванську лікарню. Історія про врятування шістьох ленінаканців облетіла весь світ і стала сенсацією 12-го січня. Всі газети опублікували фотографію неголеного обличчя Акопяна, а інтерв'ю з ним показували на телевізії.

Але вже на другий день з'ясувалося, що багато фактів не підтвердилося. Виявилося, що Акопян вже 6-го січня лежав у лікарні та що він багато дечого не пам'ятає, що й підтвердили лікарі. Серед тих, що постраждали від землетрусу, виявилось багато людей з прізвищем Акопян. Крім того, всім хочеться вірити в щось добре, тому люди так легко повірили, що це чудо справді було.

ТАСС просить пробачення в представників совєтської і закордонної преси, за те що повідомили про „чудо", не перевіривши факти.

У ВІДНІ ЗАКІНЧИЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Відень, Австрія. — Представники 35-ох країн нарешті закінчили тут конференцію европейської безпеки і співробітництва, яка з перервами, тривала повних два роки. Головною причиною довготривалости конференції були не так політичні, як військові і гуманітарні справи. Тепер, коли керівник Совєтського Союзу Міхаїл Ґорбачов публічно, зглядно на сесії Генеральної асамблеї ООН в Ню Йорку, заявився за зменшенням військових частин і зброї, в загальному на 500, 000 вояків і 10,000 танків а в сателітних країн на 50,000 вояків і 5,000 танків, злібералізував еміґраційну політику, дозволив багатьом колишнім правозахисникам чи в'язням виїхати на Захід, ситуація у Відні значно поліпшилася під кожним зглядом.

Обидва міністри закордонних справ, Джордж Шулц і Едуард А. Шевroutнадже, як також міністри 33-ох інших країн, започаткували у Відні розмови про дальші роззброєння, а зглядно зменшення стратегічної нуклеарної зброї та вирівняння збройних сил обидвох оборонних союзів.

Віденський кінцевий акт передбачає більше звободи для країн Східньої Европи, тобто для сателітних держав, більшу свободу релігії, подорожування і еміґрацію на Захід, полегшення відносин на відтинку прав людини і виміну людьми й ідеями, в дусі Гельсінкських угод підписаних в 1975 році 35-ма країнами.

Віденський договір дає також перший раз в історії існування Гельсінкських угод, право західнім спільникам підносити проблеми прав людини на Сході кожного разу, коли ці проблеми вининатимуть і коли права людини будуть порушуватись будь-якою комуністичною державою.

„Це є знаменитий документ, договір, який може відіграти історичну ролю у відносинах між Сходом і Заходом", — заявив голова американської делеґації амбасадор Воррен Зіммерманн. Він і багато інших західніх дипломатів погоджуються з тим, що Гельсінкські угоди визнали за Москвою право контролі над повоєнною Східньою Европою, але вони також зміцнили контролю Заходу над справою порушення прав людини і посилили старання цілковито відкрити Залізну куртину, яка герметично була замкнена фактично аж до приходу до влади М. Ґорбачова. Західній і східній бльоки погодилися з думкою, що політичні й економічні зміни в СССР, що їх почав постепенно вводити в життя М. Ґорбачов, частинно поширились також на озброєння і мали чималий вплив на вислід позитивного закінчення Віденської конференції.

Одною з більших концесій Заходу для СССР була погодженість ЗСА й інших країн відбути в 1991 році конференцію у справі прав людини в Москві. Ця погодженість хто знає чи не була переломовим моментом, справі позитивного закінчення конференції, — кажуть спостерігачі. Очевидно, існує що й тепер чимало неясностей і непорозумінь та протестів, наприклад, Румунії та інших. Може тому британський амбасадор Лоренс О'Кіфф і підкреслив, що до ідеальних відносин Заходу зі Сходом ще далека дорога.

В Пармі святкують День Незалежности

Парма, Огайо. — Відзначення Дня Незалежности України відбудеться тут старанням Українських Злучених Організацій Клівленду в неділю, 22-го січня, о год. 4-ій в залі православної парафії св. Володимира.

В програмі доповідь Мирона Василика з Інформаційного Бюра у Вашінґтоні, співи церковного хору при соборі св. Володимира під дириґентурою Олега Махлая, проклямації посадників, проголошення Українця Року. В год. 3:15 по полудні духовенство обох віроісповідань відправить в соборі св. Володимира благодарний Молебень.

ЗАХІДНЯ ПРЕСА ЗАГОВОРИЛА ПРО УКРАЇНЦІВ УСТАМИ І. ДЗЮБИ

Джерзі Сиmі. Н. Дж. — Газета „Лос Анджелес Таймс" подала з Москви статтю, яку передрукували інші газети про відомого українського „націоналіста" Івана Дзюбу, який був заарештований на початку 1970-их років за його протести відносно „русифікації" України. Він відновив свою атаку в грудні 1988 року, стверджуючи на сторінках провідного журналу Комуністичної партії „Комуніст", що сучасна совєтська система веде українську культуру до завмирання. Статтю написав Майкел Паркс.

І. Дзюба, одна з найвизначніших постатей ґенерації дисидентських інтелектуалістів, який виринув на поверхню два десятиріччя тому, арґументує в журналі „Комуніст", що дальший натиск на українську та на інші неросійські культури тільки заохочує до сильного зросту антисовєтського націоналізму, що ставить політичну єдність країни в рисковний стан.

Стаття Дзюби, яку „Комуніст" передрукував з однієї української газети, як один з найкращих політичних коментарів за 1988 рік, підкреслює турботи провідництва партії щодо націоналізму, який відрожується по Совєтському Союзі, як серйозну загрозу для політичної єдности країни. Стаття також підтримує зусилля партії, щоб знайти відповідні компроміси для злагіднення цих напружень.

Вадим Медведєв, голова партійної ідеологічної комісії, скликав недавно старших партійних службовців з усієї країни на конференцію в Москві, щоб обговорити наростаючий націоналізм та міжетнічні напруження.

Медведєв сказав, що на жадну проблему не треба дивитися тільки як на наслідок „перестройки", тобто широкої політичної, економічної і соціяльної проґрами Міхаїла Ґорбачова для перебудови країни.

Совєтська новинкарська аґенція ТАСС, у своєму повідомленні, покликалася на Медведєва, який сказав на конференції, що: „демократизація і гласність тільки поставили перед вічі старі проблеми, які нагромадилися за десятиріччя, тому, що їх занедбувано і ховано їх під „килим", замість того, щоб їх викрити і розв'язати".

Хоч Дзюба, літературний критик, обмежує у „Комуністі" свій арґумент до мови, літератури, театру та іншого мистецтва, то проте його арґументи є ті самі, які він удокументував у своїй праці в 1965 році п. н. „Інтернаціоналізм чи русифікація?".

Російська мова, більш ніж коли-небудь раніше, домінує в політиці, науці і навіть у культурі в Україні — пише Дзюба у „Комуністі", а зникнення української мови означає неминучу зміну в способі думання і діяння українців.

Заміна української мови російською в політиці та в суспільних науках має навіть більший вплив — каже Дзюба. „Політичне життя на всіх рівнях не провадиться українською мовою, не говорячи вже про масове політичне виховання. Все це привело до важливого послаблення політичного елементу в нашій національній культурі".

Совєтська економічна і соціяльна централізація привела „до безсилля дійсну владу місцевих урядів, до завмирання народної політичної ініціятиви та до занепаду народного мистецтва".

Дзюба, якому тепер 57 років, був заарештований у квітні 1972 року, оскаржений на закритому суді 11 місяців пізніше і засуджений на п'ять років тюрми за „антисовєтську пропаґанду і аґітацію".

Дзюбу, який хворів на туберкульозу, звільнено в листопаді 1973 року.

СВЯТО СОБОРНОСТИ У ПОВІТІ ВЕСТЧЕСТЕР

Йонкерс, Н.Й. — Український Конґресовий Комітет Америки повіту Вестчестер влаштовує в неділю, 22-го січня ц.р., свято 70-ліття соборности і 71-ліття незалежности України. О год. 10-ій ранку Служба Божа і Панахида в українській католицькій церкві св. Михаїла, а в год. 12:30 по полудні підписання проклямацій і піднесення українського національного прапора біля ратуша. Святочна академія відбудеться о год. 4-ій по полудні в залі дому СУМА, 301 Палісейд авеню, де пропромовлятиме судя д-р Богдан Футей. В мистецькій програмі візьмуть участь оперний співак Степан Шкафаровський, танцювальний ансамбль осередку СУМ „Чайка" під мистецьким керівництвом Ореста Русинка та декляматорка Оля Шкафаровська-Рудик.

У СВІТІ

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Греції повідомило кореспондентів, що грецькі військові частини стаціоновані у східній частині країни, були поставлені в гостре поготівля після того, як радарні станції зареєстрували на екрані турецькі військові літаки над грецькою територією. Греція, у зв'язку з цим тривожним випадком, запротестувала перед урядом Туреччини і застерегла собі право зістрілювати чужі літаки, які без дозволу порушуватимуть в майбутньому грецьку територію.

У НАСЛІДОК ЗУДАРУ двох поїздів в Банґлядеш там загинуло 110 осіб, а понад 1,000 осіб були поранені і багатьох з них треба було поспішно перевезти до шпиталів. В неділю вранці, 15-го січня, в центральній частині країни зударились пасажирський і поштовий поїзди. Покликана до життя урядова комісія буде пробувати встановити причину катастрофи. Правдоподібно машиністи поїздів бачили, що вони знаходяться на одних рейках, але вже не могли стримати поїздів. Ця залізнодорожня катастрофа була одною з найбільших в історії Банґлядеш.

ЗАВДЯКИ АМЕРИКАНСЬКИМ гелікоптерам, які знаходились в околиці потопаючого ірляндського риболовного корабля, можна було врятувати залогу. Випадок трапився в неділю, 15-го січня, і американські гелікоптери перші відібрали тривожний сиґнал „СОС" і негайно полетіли в напрямі пошкодженого корабля, повідомивши спершу свій матірний корабль. Випадок трапився в Антлантійському океані, приблизно 300 миль на захід від берегів Ірляндії. Рятункова акція тривала понад шість годин. Ніхто з моряків і помічного персоналу в числі 40 осіб не загинув, усіх врятували гелікоптери. В околиці пошкодженого корабля не було близько ані одного корабля.

ВНУТРІШНЯ НІКАРАҐУАНСЬКА опозиція до сандіністського уряду запротестувала проти накладення ембарґа З'єднаними Стейтами Америки на вивіз товарів до Нікараґуам крім медикаментів, з огляду на те, що тамошній прокомуністичний і промосковський уряд проволікає з введенням полегш й демократичної системи в країні, згідно з постановами ґватемальської конференції. „Санкції на вивіз товарів були помилкою ЗСА із самого початку", — заявив керівник опозиційної коаліції Карльос Уємбез. Він вважає, що нова вашінґтонська Адміністрація президента Джорджа Буша повинна змінити цю ситуацію. Багато спостерігачів й економістів вважають, що економічне ембарґо не мало великого впливу на зміну політики сандіністів. Уряд президента Данієля Ортеґи Саведри закуповував, наприклад, запасові частини до американських автомобілів в багатьох латино-американських державах, або в Европі. Тому, що жадна інша країна, крім ЗСА, не проголосила ембарґа, сандіністи дають собі якось раду, очевидно, з допомогою Москви і Куби.

В АМЕРИЦІ

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО Департамент енерґетики у Південній Каролайні та відповідальні чиновники за оперативність виробні нуклеарної зброї, котра є розташована на берегах ріки Саванна, були свідомі того, що існують поважні, а то й загрозливі, недомагання в цій виробні ще поки її було закрито, як небезпечну. Коли у 1987 році відповідальна фірма Е. І. дю Понт де Немурс заявила, що відмовляється від продовження свого контракту, то її головний директор особисто запевнив секретаря Департаменту енерґетики і шефа штабу президента Р. Реґена, що виробня знаходиться в доброму стані. Тепер фірма Вестінґавз Електрік, котра мала перебрати завідування виробні від 1-го квітня, ц.р., заявила, що їй не було сказано в якому поважному і загрозливому стані знаходиться ця виробня, коли вона старалася отримати контракт на її урухомлення та ведення.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ інформації твердять, що всі новоіменовані виконавці економічної політики новообраного президента Джордж Буша, — це ідеологічні аґностики, які всецілo віддані кінцевим результатам економічної політики. Але новообраний Президент ще не дав їм своїх остаточних напрямних, які мали б служити їм дороговказами для осягнення його мети тобто зменшення дефіциту та продовження існуючого добробуту. Але вже поволі закроюються їхні напрямні, які виходять із заложення, що існує загальний крайовий нахил позичати і витрачати гроші, але не ощаджувати та інвестувати. На їхню думку, щоби продовжити теперішній добробут на майбутнє, треба в першу чергу стримати цей поганий нахил і то чимскоріше.

НА РІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ Американської асоціяції пропаґування науки у Сан Франсіско, науковці з па'ятьох наукових інституцій говорили про те, що є експериментальні познаки, що здоровий ментальний підхід у пацієнтів з хворобою АІДС може мати вплив на стан їхнього здоров'я. Одначе пов'язання між розумом і хворим тілом залишається й надальше невиясненим, а критики квестіонують чи справді психологічні фактори можуть змінити напрямок цієї вірусової недуги, з якої досі, як відомо, ніхто не вилікувався.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН у телевізійному інтерв'ю на програмі телевізійної мережі Сі-Бі-Ес „Фейс то фейс" з нюйоркським римо-католицьким кардиналом Джаном О'Конором заявив, що „Америка доти не буде вповні цивілізованою країною поки не зупинить абортів".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year* $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Прощальна промова Президента

У середу, 11-го січня 1989 року ввечері президент Роналд Реґен виголосив із свого кабінету у Білому Домі через радіо-телевізійні станції прощальну промову до народу, закінчуючи своє восьмирічне урядування, як голова американської великодержави. Це не був балянс його успіхів і невдач, а радше сантиментальний спогад і сполука особистих спогадів і політичних міркувань. Реґен піддав під сумнів називання його „великим комунікатором", але саме цей його останній виступ засвідчив, що він уміє нав'язувати тісний духовий зв'язок із слухачами, він уміє промовляти так, щоб не було демагогії, але був патріотизм, був оптимізм і був традиціоналізм — все те, що по душі величезної більшости американців.

За найбільший свій успіх Президент уважає дві речі: стабілізацію економіки і піднесення моралі в народі. Щодо економіки він казав правду. Бож переборов він інфляцію, зменшив безробіття, не наклав нових податків. Але щодо моралі — то це вже річ дискусійна. Якщо Реґен мав на увазі привернення у масі американських людей довір'я до майбутности і до стабільности відносин — то так і сталося. Але Реґен забув, що ми переживаємо епоху революції у світі поглядів на мораль і етику. Щорічний мільйон вагітних малолітніх дівчат — це явище, якого легковажити не можна і промовчувати. Реґен у своїй промові, яка була блискуча, як реторичний зразок, говорив тільки про позитиви з промовчанням будь-яких неґативів. У негайних коментарях після закінчення його виступу правильно звернено увагу на такі неґативи, які сталися за урядування Реґена, як утрати кількасот вояків у невдачній інтервенції у Ливані, — як астрономічний дефіцит державного бюджету і такий же дефіцит у торгівлі зовнішнім світом. Реґен говорив теж про покращання взаємин із СССР та прихильно висловився про президента Міхаїла Ґорбачова, промовчавши, очевидно, що колись він назвав СССР „злющою імперією" і що ця злюща імперія залишилася такою же за гласности та перебудови Ґорбачова. Роналд Реґен не згадав ні словом про свої минулі труднощі у праці і співпраці з ворожим йому Конґресом і тільки в одному місці посередньо висловився похвально про свого наступника, Джорджа Буша. Мовляв: він залишає свій пост у добрих руках. Його прихильні для Ґорбачова завваги були напевне подумані, як промощення шляху до дальших американсько-совєтських переговорів, уже за урядування Буша — і це був добрий тактичний хід.

Слухаючи промову Роналда Реґена і придивляючись йому на телевізійному екрані треба було співчувати цій небуденній, насправді історичній постаті. Косметичне прикрашення його не зуміло закрити глибоких зморщок на його все ще гарному, але вихуділому обличчі. Треба було подивляти гарт духа цієї непересічної людини та признавати йому правду, коли він говорив із щирим сантиментом, як то він відпочиватиме у своєму домі у Каліфорнії, куди скромнішому і тихішому, як Білий Дім, з вікна якого він міг споглядати на річку Потомак. Це була блискуча промова людини, яка перейшла довгий життєвий шлях, почавши від скромного газетного референта спортових справ почерез кар'єру фільмового актора і двократного губернатора Каліфорнії, аж до найвищого в Америці державного посту.

Він насправді був у цій своїй промові „великим комунікатором" і він дійсно був автором „революції Реґена", — якої не відпекувався. Цю революцію він вбачав у защепленні віри в найширших колах американського суспільства, віри в світлу майбутність американської батьківщини. Свою „революцію" він бачить в обмеженні екзекутивної влади: не влада має керувати народом, а народ має керувати владою. Червоною ниткою тяглась почерез всю цю прощальну промову популярно висловлювана правда, що державна влада в Америці походить від народу, працює для народу і залежна від народу.

Коли Роналд Реґен говорив про демократію, як ідеал і реальну дійсність в Америці, то говорив щиро і правдиво. Він не згадував про комунізм, як протилежність американській демократії, але кожний вдумливий слухач цієї промови, яка була пеаном у честь демократії, мусів наче автоматично згадувати комунізм, який все ще панує на велетенських просторах Евразії.

Роналд Реґен прощався з Білим Домом і прощався з народом, якому служив вірно, залишаючись у вдячній пам'яті народу.

Іван Самійленко

ДЦ УНР ПЕРЕД НОВИМИ ЗАВДАННЯМИ

II.

Адже в основі своїй конституційні підвалини УНРеспубліки відображали самі гуманні і народоправні ідеї та ідеали українського народу і всього цивілізованого світу. Український народ мав всі підстави й умови користуватись квітучим життям, добробутом і свободою. Для того він мав не лише працьовитого трудівника, але й талановитий український народ та Богом даний скарб — багатющу українську землю, як на поверхні так і в надрах її. Чому ж ми не є господарями цього Божого дару?

Про це можна говорити „за" і „проти", але найголовніша причина є та, яка турбувала і турбує, духових і державних мужів України віками — це брак у нас національної єдности і братньої солідарности. Пригадаймо княжу епоху, коли великий князь Ярослав Мудрий, умираючи, звернувся до своїх синів із закликом: „Коли Ви будете жити в любові, говорив він, Бог буде у Вас і дасть Вам перемогу над ворогами і житимете Ви у згоді і щасті".

Закликали до єдности і наші велетні духа, люди великого серця і любови до України — Іван Мазепа, Тарас Шевченко і Симон Петлюра, який був рішучим ворогом політичного крутійства, лідером і символом не партії, кляси чи окремої провінції України, а державним мужем усієї країни, всього українського народу. Він постійно і терпеливо нагадував, що лише „В єдності сила, в терпінні перемога", що „Нація вища за кляси; держава вище за партії", що „ Справа здобуття Української Держави, — це справа всієї української нації, а не якоїсь кляси чи партії". Ці дороговкази є загальновідомі, але ми змушені ще й ще раз повторяти їх, бо слова Симона Петлюри виголошені в часи нашої молодої держави і після її втрати не є проблемою минулого, а є актуальною і прямо стосується до нас сьогодні.

Симон Петлюра, після гіркого досвіду, очевидно мав на увазі ці вісім партій, які в часи, коли вирішувалась доля щойно народженої української держави, яка вимагала максимальної напруги і консолідації всіх самостійницьких сил України, — вели конфлікти, самопоборювання та постійну демагогічну полеміку між собою. Такий стан привів до розбиття і послаблення наших сил, творив ґрунт для отаманщини та „пашківських держав на Україні. А в цей же час московсько-большевицька аґентура уперто — крок за кроком — опановувала українським тилом, готовила ґрунт для військової окупації Москвою України.

Це було 70 років тому, а чи є ліпше у нас сьогодні, вже не у своїй державі, а на еміграції, коли здавалося б наша головна увага мусила б бути скерована не на ідеологічну, а визвольну політику України? Ні, далеко — ні! Замість восьми партій в епоху УНР, ми маємо тепер аж дванадцять!.. Деякі відломились від своїх т. зв. „матірних" партій, а деякі вимирають, але не здаються і не відмовляються від своїх партійних претенсій, і не зливаються із програмово спорідненихдо них організацій.

Наші соціологи ділять ці партії на три групи: „Правицю", „Центр" і „Лівицю", але це не означає, що в середині цих груп існує організаційно програмове чи ідеологічне поєднання. Навпаки, наш партійно-політичний сектор на еміґрації організаційно розчленований, політично незбалянсований і неурівноважений. Він не лише створив шкідливу фрагментацію наших політичних і самостійницьких сил, але й переніс цю хворобу на український громадський сектор, сумним прикладом чого є ситуація у ЗСА.

Тяжко визначити і усвідомити цю згубну шкоду, для української громади, її доброго і заслуженого імени, а найголовніше для нашої визвольної політики, які нанесла і наносить наше многопартійне безголов'я а особливо тих, що претендують на право монопольної гегемонії у нашому громадсько-політичному житті. Вони не завважують, що над ними тяготіє ще спадщина минулого. Вони не усвідомлюють того, що світ рішуче змінився і міняється, що український народ хоче не лише самостійної України, але одночасно і України справедливої — народоправної.

Визвольна політика за вільну і незалежну Україну є з кожного погляду тяжкою і скомплікованою проблемою. Вона потребує не лише жертвенної підтримки з боку українського народу, але одночасно зрозуміння та належної підтримки і з боку країн зовнішнього світу. Ось чому говорити, що ми за самостійну Україну є ще замало. Ми мусимо доказати яку Україну ми хочемо мати. Для того щоб притягнути американські уми і душу до жидівської проблеми, жидівські лідери — Коллен і Брандеіз, опрацювали, свого часу, проєкт Конституції майбутньої жидівської держави. Чи не варто і нам над цим попрацювати?

Ми мусимо сказати світові, що український народ може сам собою управляти і тримати стабільний мир і прогрес на Сході Европи та відіграти позитивну ролю в басейні Середземного моря. Не чекаймо в цьому скомплікованому і бездушному світі, якогось милосердя чи симпатії до нас, а докажімо, що демократична і незалежна Україна буде як в політичному, так і в економічному аспекті корисною і потрібною для українського народу і вільного західнього світові.

Продовження буде

Роман Левицький

Небелиці Діда Паляниці

(4. „Солоденька")

Зустрівся я зі „Солоденькою" на гладкій дорозі. Докладніше, то вона вдарила мене своїм автом, коли я „гальмував" моїм конем механічним, тобто ровером. В цьому місці мушу додати, що хоч мені вже до вісімдесятки добігає, то не ходжу по місті піхотою, а їжджу собі ровером з цієї простої причини, що через мій артретизм, так мені легше.

Познайомились при цій нагоді з „Солоденькою", яку я так охрестив собі, а чому, то читач легко довідається зараз же. Отож почала вона приємно щебетати до мене. Дуже, а дуже вибачалася за свій вчинок, зразу визнала свою вину і навіть запропонувала завезти мене до найближчого шпиталю. Я погодився. Посідали ми всі троє, тобто вона, я, і ще посадили мого коня у багажник. В дорозі вона весь час жаліла мене і запевняла, що має дуже добре забезпечення на своє авто і всі кошти, а то і болі мої, будуть гойно заплачені і переплачені. Може мільйонером стану.

Приїхали ми до шпиталю. Я виліз з авта, а вона каже, що не може під брамою лишити свого авта, бо дістане „тікет", тому під'їде пару кроків, щоб десь „запаркувати". Чекаю я на неї під шпитальною брамою. Розглядаюсь на всі боки, а її нема та й нема. Минуло з півгодини і я врешті збагнув, що „Солоденька" мене „надула", сказавши по-галицькому, а по-полтавському, підманула-підвела, або ще досадніше, — пошила в дурні. Що ж мені тепер робити? Ситуація така, що хоч сядь тай плач, не так з того приводу, що потовчена нога болить, що „Солоденька" і коня мого вкрала, але головно тому, що ось який я, мовляв, старий дурень, що не записав ні її адреси, ні прізвища, ані навіть числа її таблички на авті.

Якось над'їхала поліційна стежа. Махнув я до поліцистів рукою. Вони спинилися і питають, що я собі бажаю? Розказав я свою пригоду, а вони звеліли мені негайно йти до шпиталю на „емерадженсі", де мене збадають, пересвітлять, а ще до того хтось з поліції прибуде і запише мої зізнання, бо, мовляв, жінка ця не тільки, що мене вдарила автом і після того втікла, але ще до того вкрала мій ровер, тобто доконала аж три злочини нараз! — Ось тобі „Солоденька"! Бач, яке зіленько!

Які я ще після того тяжкі і довгі перипетії перебув у шпиталі, то не сила описати. Не зчислю кілько разів я мусів переповідати мою пригоду і „нирскам", і лікарям, і т. зв. „добровільцям", тобто пенсіонерам, що добровільно, за „бігзаплать" працюють у шпиталях, а вони найбільш ласі на всякі новини... Навіть сестра — начальниця шпиталя прийшла до мене, (мабуть почувши вже перед тим мою пригоду від якогось „добровільця"), щоб особисто почути, так би мовити, з першого джерела, цю історію і перевірити, чи то дійсно правда, що я їжджу ровером і при тому ствердити наочно, чи я виглядаю на ті літа, які я заподав у своїх зізнаннях.

Пишу я про цю мою пригоду не на те, щоб мене хто пожалів. Знаю, що ніхто не зронить над моїм горем ні однісінької сльозинки, а навпаки ще й посміється... Переповідаю її, щоб остерегти тебе, дорогий читачу. Не вір солодким словам, а залиши прізвище і число таблички на авті!!!

ПОДЯКА

Високоповажана, дорога і мила моєму серцю „Американко"!

Дякую Тобі щиренько за Твою гумореску „Бандуристе — Орле Сизий", присвячену мені, Дідові Паляниці. Це мені велика честь. Не знаю, хто Ти єси, але з Твого писання бачу, що Ти талановита, дотепна і ще до того добра. Дай Тобі Боже, з Новим Роком, щастя, здоров'я, многих літ і всього того чого собі сама бажаєш...

Вправді, вже я не віддам до музею свого історичного ровера, так, як Ти мені пропонувала, тай не стану мільйонером, так, як мені „Солоденька" пророкувала. Одначе радість з того приводу, що „Одні очі карі", або може сині, або зелені, усміхнулись на Дідові Небелиці,... сповняє вщерть моє серце.

Вдячний Дід Паляниця.

Микола Руденко

УКРАЇНА — ДЛЯ ЇЇ ГРОМАДЯН!

I.

Передрук деякими газетами статті А. Бедрія „Україна для українців, чи для кого?", свідчить про те, що започаткована „Національною Трибуною" полеміка триває, її штучне припинення нікого не могло б задовольнити.

Я вже писав: полеміка нам конче потрібна — без неї неможливо побачити, чим сьогоднішня Україна відрізняється від тієї України, якою вона була п'ять чи вісім десятиліть тому. А побачити треба — побачити ясно, чітко, без будь-яких ілюзій, з повним усвідомленням об'єктивної реальности. Маючи в голові образ України 1900 року, коли Микола Міхновський висунув гасло „Україна — для українців!", на терені сьогочасної України не можна здобути ні розуміння, ні відчутної підтримки. А саме це гасло обстоюють А. Бедрій і його прибічники („Шлях Перемоги" з 4-го грудня 1988 року.

Гасло — це вістря політичної програми. Воно мусить бути міцним і гострим, як наконечник списа. Таким воно виглядає лише в тому разі, коли його підтримують не одиниці, навіть не тисячі, а мільйони. Абстрактних теоретизувань тут замало — потрібна жива практика. Отож, я раджу прибічникам згаданого гасла підняти його в себе над головою не у Вашінґтоні, або Чикаґо, а в Києві, Харкові чи Одесі. Не бійтеся — вас нині за це не арештують. А якби й арештували, то ми ж таки козацького роду. Мільйони українців пройшли ці страдницькі шляхи. Близько 20 мільйонів наших земляків упродовж семи десятиліть загинули від куль, сибірських морозів, чи страхітливого голодомору. Майже половина української нації! То невже нас може налякати простенький експеримент? Його ж треба повторити не раз, не двічі, а тисячу разів — і лише після цього висновувати, годиться ваше гасло в сучасній Україні, чи не годиться. А доки ви, панове, свої теорії не перевірили на практиці, чому я повинен їм вірити?

Досвід п'ятидесятилітньої давности в даному разі бути арґументом не може. До речі, і тоді було ясно, що цей досвід не обіцяє перемоги. Люди піднялися на збройну боротьбу не тому, що дуже вірили в перемогу, а тому, що десь-таки треба було помирати: у сталінських, або гітлерівських окопах. Так ліпше ж накласти головою за рідну землю, ніж за її найлютіших ворогів. Я вже нагадував, що Українська Гельсінкська Група і ще у своєму першому меморандумі цілком схвально оцінила боротьбу УПА. Десятиліття катувань не змусило нас переглянути ці наші погляди. Кров, пролита за самостійну Україну — священна! Тут жадних сумнівів бути не може.

Та це не означає, що ми розраховуємо на повторення історичної ситуації, яка склалася в ті віддалені часи. Нинішня дійсність в Україні жадним своїм мазком не нагадує умов, які існували тоді. Гірші вони, ці умови, чи кращі? В чомусь гірші, а в чомусь кращі.

Спробую хоча б схематично конкретизувати цю думку. Спершу спинюсь на питанні, чим саме умови для національного визволення погіршились.

Передусім погіршилися ось чому: московським збольшевиченим шовіністам вдалося так глибоко просунути русифікацію в надра українського народу, що сьогодні в наших містах майже не чути української мови. А це ж не ті міста, якими вони були за царату — сьогодні українські міста стали багатомільйонними мегаполісами! Щоб зрусифікувати майже пів-України, треба було винищити другу половину українського населення — і большевики перед цим не спинилися. Не знаю, чи є інший народ на земній кулі, який зазнав такого навального геноциду, як ми, українці. Звісно, за цими звірствами стоять імперські наміри перетворити наш народ на покірних, безсловесних малоросів. На жаль, це значною мірою вдалося. Особливо це стосується східніх областей України, де московський гніт тривав понад три століття. Потрібна величезна робота в глибинах нашого народу, щоб воскресити напівмертву національну свідомість. Саме це завдання й ставить перед собою Українська Гельсінкська Спілка, що розрослася нині на всю Україну! І навіть сягає далі — до Москви, Ленінграду, Кубані й Польщі.

За таких умов гасло „Україна — для українців" на вулицях наших міст виглядало б, делікатно кажучи, не злободенно. Хоч А. Бедрій у своїх коментарях і намагається надати йому ідеологічної шляхетности, люди прямолінійні (скажімо, Богдан Мельник) цілком серйозно витлумачують його, як гасло імпульсивних екстремістів: „Геть кацапів з України!" Так і хочеться запитати: як ви збираєтесь це робити? Скільки у вас дивізій і як вони озброєні. Бо схоже на те, що ці відважні вояки погрожують Москві через океан козацькими шаблями.

Хто переконаний, що згадані гасла не застаріли, нехай сам спробує впровадити їх у життя. Якщо у Львові цим добродіям вдасться прилучити з десяток прихильників, то в Києві вони залишаться самотніми серед розбурханого моря кпинів і пінявої ненависти. А брати це гасло для підпілля — однаково, що шепотіти його на вухо власній бабусі.

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

САМООБСЛУГА І „ЗІРАКСОВІ" МАШИНИ В БІБЛІОТЕКАХ

Зміни заходять і в бібліотеках, що їх останніми часами спричинили „зіраксові" машини. Багаті чи вигідні американці, молоді й старші, замість позичати книжки, роблять з потрібних їм сторінок копії, або й читають та підготовляють праці у вигідних і просторих бібліотек приміщення — літом охолоджених і зимою належно опалених, де інколи хвилево й дрімають чи то відпочивають. Опісля ки на полиці, звідки їх взяли тобто користають з т. зв. самообслуги. В наслідок того, обслуги. В наслідок того, працівники бібліотек не знають котрі книжки бувають вживані, тому то й не можуть ті, чи інші пересилати до „підвалу" чи „продавати", бо, мовляв, їх ніхто довший час не вживав.

Тому то не треба думати, що подаровані вами книжки до бібліотеки будуть в короткому часі усунені з полиць чи продані й

(Закінчення на стор. 4)

Мирослав Семчишин

ТРИВОЖНЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

VI.

Підсумки і висновки

Пригадуються слова німецького філософа Йогана Фіхте, з того часу, коли Німеччина була політично розбита (друга половина XVIII ст.). В одній із своїх промов до німецького народу він між іншим писав: „Культура Німеччини не може надіятись на тривалість без політичної Німеччини". Примінюючи оці слова до ситуації в сучасній Україні на порозі другого тисячоліття української культури, спитаємо: чи може розвиватись українська культура в Україні, коли найбільш елементарна основа, або краще суттєва вимога такого розвитку — українська мова опинилась у справді загрозливому стані? Один з діячів американської України, — редактор „Свободи" Лука Мишуґа ще тому 50 літ писав на тему рідної мови, якої вирікались тодішні українці ось що: „Мова є кров'ю, що кружляє в народному тілі. Виточіть з людини кров, то разом з нею скінчиться життя людини. Виточіть з народу мову, то разом з цим закінчиться його життя".

Загальну оцінку того, що діється в Україні від останніх десяти чи п'ятнадцяти років, а в парі з цим і з українською культурою під кінець цього століття, можна б висловити в таких твердженнях;

1. В Україні, що у 1987 році мала 73.6 відс. українського населення, українські письменники, журналісти, культурні діячі, (а багато з них членів партії) виявили жахливий стан українського шкільництва, українських видань, театру, радіомовлення, бо всі ділянки нормального культурного процесу в 1970-80 роках зазнали безприкладної русифікації;

2. за критеріями мови, в обласних центрах України (таких, як Київ, Харків, Одеса, Суми і інших) є всього тільки 16 відс. українських, а 84 відс. російських чи мішаних шкіл. Цей катастрофальний стан особливо грізний в східніх областях України;

3. більшість наукових журналів за останніх десять років переведено з української мови на російську. Русифікація перевищує найчорніші дні сталінського режиму, а все це ведеться під гаслом добровільности вибору мови, а російську мову вважається мовою „інтернаціонального спілкування;

4) бюрократичний апарат совєтської України, складений з національно-нігілістичних чи взагалі антинаціональних елементів, до крайніх меж вислуговується Москві;

5) Російська Православна Церква займає упривілейоване становище і практикує вповні співжиття з безбожницьким комуністичним режимом і є міцною опорою російського шовінізму-націоналізму.

6) з того національного пробудження, що було в 60-их роках не стало і сліду. Деяку надію можна покладати на вияви громадської організованости у формі клюбів, що засновуються для зберігання української мови в Україні, чи тзв. Культурологічних клюбів, що є поза контролем партії;

7) гучно проголошена, два чи три роки тому, ґорбачовська перебудова, що мала б зреволюціонізувати всю систему совєтського життя, зокрема у напрямі його демократизації, в Україні майже невідчутна. На думку недавно прибулого до Америки дисидента Петра Рубана, процес цілої перебудови, який проводить Ґорбачов, дуже поверховий. В Україні не відчуваються ніякі зміни, бо Щербицький зі своїм апаратом урядує по-давньому, забороняючи найменші прояви будь-яких демократичних дій.. Політика сталінізму, — стверджує Рубан, — зокрема на провінції і в інших осередках України, далі існує. Процес русифікації доволі сильний, а його промоторами є таки „свої люди", що по-рабськи служать інтересам Москви.

Процвітає, отже, в сучасній Україні буйним отруйним цвітом русофільство і на думку Рубана, нічого не зміниться, підставою бо величі Росії було є і буде бажання не мати окремої України чи Білорусії. А поскільки Білорусь майже вповні зрусифікована, то вся увага центрального московського уряду спрямована тепер на Україну. Всі дії державного і партійного апарату спрямовані на тотальне обрусіння, передусім в ділянці мови і послідовно української культури. Робиться все можливе, щоби підкосити будь-які національні стремління, перводжерелом яких є не тільки мова, але й уся історія і культура. І тут у всій ширині рубом стануло національне питання, оте саме питання, що від часів Леніна аж до Ґорбачова стало справжньою кісткою в горлі: бути і свобідно розвиватися підсовєтським народам, чи не бути і втопитися в морі панрусизму — морі обрусіння. А без вирішення національного питання, не можна нічого розв'язати і ніколи не можна розділити людської свободи від національної. А із свободою національного розвитку пов'язана свобода релігійна чи політична. І саме, в ім'я отих принципів свободи, в сучасній Україні до боротьби станула покищо горстка відважних працівників руху оборони прав української мови, української Церкви, української культури.

Погоджуючись навіть з таким очевидним фактом, як двомовність в Україні, для справжніх патріотів стала гострою проблема рівности української мови з російською, а в парі з цим широко подумана дерусифікація, а програма дерусифікації української культури і громадського життя є справді передумово ґрунтовної перебудови суспільства. А всяка перебудова суспільства буде можлива тільки тоді, коли прийде до зміни взаємин і сил між представниками партійної адміністрації і справжніми репрезентантами українських національних інтересів. Мусить, отже, прийти до переродження народу, перерод-

(Закінчення на стор. 4)

Відзначення Тисячоліття Хрищення України в Міннеаполісі

Отець митрат д-р Степан Кнап (зліва), парох української католицької церкви св. Константина, та Владика Єфрем Кривий з Бразилії.

Українська громада Міннеаполісу вклала багато старань і енергії, щоб урочисто відзначити ювілей 1000-ліття Хрищення України.

В українській католицькій парафії, де парохом о. митрат д-р Степан Кнап, широко закроєну працю успішно виконав комітет під проводом д-ра Михайла Козака. Основну увагу комітет звернув на боротьбу з фальшивою пропагандою російської режимної і нережимної православної Церкви переконати непоінформований світ, що в 988 році було хрищення не українського, а російського народу і початок російської православної віри. Заходами комітету в місцевих часописах були опубліковані роз'яснювальні статті.

Комітет вислав багато листів і протестів до часописів і журналів, де друкувалися невірні інформації про Хрищення українського народу.

Коли в місцевому католицькому коледжі проросійські кола організували симпозіюм „1000-ліття навернення св. Володимира", комітет, вбачаючи односторонне насвітлення цієї події, запротестував перед архиєпископом, організаторами і в студентському часописі. Ця необ'єктивна імпреза відбулася, але не була вдалою через мале число учасників.

Комітет виконав успішну кампанію серед сенаторів і конґресменів стейту у справі підтримування конґресової резолюції в обороні українських Церков.

Йдучи за закликом наших церковних і світських установ, в неділю, 29-го травня, в день української єдности, змовлено в церкві молитви в намірені українського народу, а в полудні цього дня дзвоненням дзвонів символічно сповіщено, що 988 рік — це ювілей Хрищення України. Про цю релігійну демонстрацію повідомила телевізійна станція.

Перед початком святкувань „Тисячоліття" в Москві вислано до всіх місцевих часописів, радія і телевізії пресовий пакет з інформаціями про узурпацію ювілею України Російською Православною Церквою. До цього пакету залучено Заяву українських католицьких єпископів, текст промови Папи Івана Павла II до українців у Канаді, Деклярацію українських митрополитів Канади, Меморіял Кардинала Любачівського і його книжечку „Чи дійсно в 988 році було хрещення Росії?", а також інформацію Державного Департаменту ЗСА про переслідування Української Католицької Церкви у Совєтському Союзі.

Для духовного оновлення вірних, релігійну програму виготовив о. митрат Кнап. Започаткував її Єпископ Михайло Гринчишин з Франції. На порозі ювілейного року, від 6-го до 8-го грудня 1987 року відбулися в церкві триденні молитви з відповідними духовними науками, а від 21-го до 28-го лютого 1988 року о. Севастіян Собол, ЧСВВ, успішно перевів місійні реколекції. На закінчення цієї місії відбулося відновлення хресних обітів.

Тому що в серпні минуло 75 років від заснування української католицької парафії св. Константина, урочисте відзначення цієї події відбулося в той самий день, що і свято 1000-ліття Хрищення України — в неділю, 21-го серпня. Благодарственну Св. Літургію відслужив Владика Іннокентій Лотоцький в сослуженні о. митр. Кнапа, о. шамб. Володимира Климчука, о. Михаїла Гітті, маронітського обряду, і о. монс. Ричарда Шулера, латинського обряду. Проповіді виголосили Владика Іннокентій українською мовою і о. монс. Шулер англійською мовами. Цього дня відбулося також висвячення в дияконі Івана Грицька, студента семінарії св. Йосафата в Римі.

Після релігійних відправ, по полудні, відбувся в готелі Гілтон святочний бенкет, на який прибуло понад 400 парафіян і запрошених гостей. Присутніми були сенатор Дейвид Дуренберґер і Джан Дерус, голова ради стейтової округи Генепін. Головними промовцями були Владика Іннокентій і відомий громадський діяч д-р Мирон Куропась. У мистецькій частині програми виступила відома співачка українського роду Джой Британ і хор парафії св. Константина.

З нагоди цих ювілеїв громада одержала привітання від президента Р. Реґена і проклямацію від губернатора стейту Руді Перпіча.

Ювілейний рік закінчено двома релігійними імпрезами. В неділю, 13-го листопада, посвячено статуї свв. Володимира і Ольги. Ці статуї поставлено по обох боках Богоматері, перед зверненою до головної вулиці стіною парафіяльного музею ім. Патріярха Йосифа Сліпого. За словами о. митрата Кнапа, цей пам'ятник буде пригадувати майбутнім поколінням „чиї вони діти і звідки прийшла їхня віра".

В неділю, 4-го грудня, посвячено прикріплену до стіни церкви виготовлену з бронзи пропам'ятну таблицю. На ній вирізьблені свв. Володимир і Ольга і напис українською і англійською мовами: „В пам'ять 1000-ліття українського Християнства, 988-1988. Українська католицька церква св. Константина". Цю історичну ювілейну пам'ятку посвятив достойний гість з Бразилії Владика Єфрем Кривий.

Для закріплення в історії цих урочистих святкувань українців в Міннесоті підготовляється пропам'ятна книга. В ній будуть інформації про Хрищення наших предків і їхню віковічну боротьбу за збереження своєї віри. Буде багато фотографій з життя парафії св. Константина за останніх 75 років. Ця книга буде гідним віддзеркаленням багатогранної праці українських поселенців і їхніх нащадків у цій частині Америки.

Завдяки глибокому патріотизмові і жертвенності громади, відзначення 1000-ліття Хрищення України і 75-ліття першої української церкви в Міннесоті відбулося урочисто і гідно.

БОРІСА Н. ЄЛЬЦИНА обрали кандидатом в „депутати" нового совєтського законодавчого тіла, З'їзду народних депутатів, який нараховуватиме 2,250 осіб, згідно з поправками до конституції і змінених деяких законів. Політичні спостерігачі і знавці підсовєтської проблематики кажуть, що у цьому відношенні поправка до конституції так зформульована, що до „нового совєтського парляменту" не може попасти ані одна непартійна людина. Зрештою останнє слово при затверджені кандидатів має Політбюро. Тому спостерігачі сумніваються чи спеціяльна комісія Політбюра затвердить Єльцина, як зрештою багатьох інших, які попали у конфлікт з керівництвом.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У Вашінґтоні колишні високопоставлені урядники Адміністрації президента Роналда Реґена внесли зажалення проти впливової жидівської „лаббі" та 53 інших політичних комітетів за те, що вони допустилися переступлення Федеральних виборчих законів. Головне оскарження до Федеральної виборчої комісії було проти Американсько-ізраїльського комітету публічних справ, який оскаржено в тому, що він переступив законні границі прав, які зообов'язують всі „лаббі", бо працював для вибору чи поразки кандидатів, базуючись на їхній прихильності або неприхильності до Ізраїля. Особи, що подали це оскарження це: Джордж Болл, колишній асистент державного секретаря, Джеймс Екінс, колишній амбасадор ЗСА до Савдійської Арабії, Андрю Кілгор, колишній амбасадор ЗСА до Квайтар, адмірал Роберт Генкс, колишній начальник морської фльоти ЗСА на Близькому Сході, Ричард Киртіс, колишній директор Інформаційної служби ЗСА та Пол Фінллі, колишній конгресмен з Іллиной.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ
повідомляє:
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили
XI — 88

1,000 дол. — д-р Александер Стрільбицький;
500 дол. — Василь Леканка;
500 дол. — Н. Н. (Чикаґо — 400 дол. для семінаристів в Римі);
по 200 дол. — Йосиф Вомпель, Віра і Дарія Федевич (у пам'ять мужа і батька бл. п. інж. Романа Федевича — Мельборн, Австралія), Ярослав Гладкий (у пам'ять сестри бл. п. Романи);
по 100 дол. — д-р Романа Навроцька (у пам'ять мужа бл. п. д-ра Мирослава Навроцького у десяту річницю смерти), Дарія Витанович (з нагоди 85-их уродин), д-р Тетяна Цісик;
по 50 дол. — Роман Гриців, Анна Варчак, д-р Романа Навроцька, д-р Леонід Мостович, Модест і Ірена Кливак, М. Каплистий, Мальвіна Коропей з Родиною (у пам'ять мужа бл. п. Остапа Коропея у 10-ту річницю смерти), д-р Іван Головінський (звернений гонорар);
по 41.68 дол. — (50 кан. дол.) Дарія Горняткевич, д-р Андрій Горняткевич;
30 дол. — Ярослава Дацків;
по 25 дол. — Люба Мрилоцька, Петро Лещишин, Юрій Навроцький, д-р Роман Осінчук (у 10-ту річницю смерти д-ра М. Навроцького), Володимир Божик, Олена Костюк, Володимир Залуський, Іван і Стефанія Фур, Микола Барицький, Стенли Стефанов, Ольга Лісс, Мирон Федорів, Роман Кухта, Каролина Конрад, Григорій Мельник, Мирон і Марія Масюк, мґр Осип Янкевич (замість квітів на могилу бл. п. Ірени Сеньківської);
по 20 дол. — Володимир Саляк, Розалія Доляк, Йосиф Гапій, Анна Сташко, Остап Балабан;
15 дол. — Варвара Швед;
по 10 дол. — Софія Слонська, Михайло Барановський, Галина Гомзяк, Володимир Барагура, Володимир Масюк, Марія Оксана Бачинська, Мирослав Субтельний, Аліна Олексин, Ольга Стульковська.

На Радіопередачу „Голос Української Діяспори", зложили:

300 дол. — „Самопоміч", Федеральна Кредитівка, Ню Йорк, Н. Й. (місячний даток за жовтень, листопад і грудень);
100 дол. — Н. Н. (Чикаґо), І. С. Коропецький (у пам'ять бл. п. Осипа Бережницького);
25 дол. — Ольга Лукасевич.

На розбудову УКУ в Римі, зложили:

500 дол. — Михайло Дребич;
50 дол. — Омелян і Марія Омецінські.

185 дол. — зі збірки Укр. Патр. Товариства, Відділ в Баффало, Н. Й., переслала Оксана Бережницька (Голова)

Листа ч. 0049 — зібрав Михайло Іванців в Елізабет, Н. Дж. — переслав ред. Василь Пасічняк, зложили:

100 дол. — Укр. Патр. Товариство — Відділ в Елізабет, Ню Джерзі;
по 50 дол. — Михайло й Анна Іванців, Едвард Мельничук;
по 25 дол. — Мирон Пінковський, Іван Полянський;
20 дол. — Ярослав Сосяк.

Збірка Українського Патр. Товариства — Відділ Пітсбурґ і Західна Пеннсильванія — переслав інж. С. М. Тимяк.

Пітсбурґ, Південь і Околиця — збірщик А. Ґерманський, зложили:

по 50 дол. — проф. Василь Яцуш, І. Дзядик;
40 дол. — М. Крупа;
по 30 дол. — П. Данек, д-р Я. Петрущак;
по 25 дол. — адв. Р. Комічак, А. Ґерманський;
по 20 дол. — П. Шагала, М. Франко, А. Заблоцький, М. Дуркач, О. Полатайко, М. Котов;
по 15 дол. — Ю. Перекішка, д-р Ю. Кишакевич;
12 дол. — М. Чорній;
по 10 дол. — В. Максимович, В. Бобик, Е. Зварич, П. Яцишин, В. Гуменицький, С. Коваль, В. Дитко, П. Плакс, В. Бобурчак, Р. Спільник, Й. Качурак, М. Дзядик, Д. Головатий, П. Вельґош, П. Мількат, В. Садовий, Я. Бернацький, Т. Івасів, М. Бібик, М. Кунчак, А. Боднар, А. Шмуль, П. Годованець, І. Іванонків, М. Козак, М. Мураль, Л. Заліщук, Я. Годованець, І. Роговський;
по 5 дол. — М. Семків, М. Гірник, Д. Дрекслер, А. Путяк, І. Грицюк, В. Дзядик, М. Годованець, В. Сачко, М. Ґерманський.

Аликвипа, Па. — збірщик: О. Манастерська, зложили:

100 дол. — мґр О. Манастерська;
по 25 дол. — З. Комоницький, В. Манастирський;
по 20 дол. — Іл. Матіяш, О. Кармазин.

Пітсбурґ Південь — збірщик: М. Баран, зложили:

15 дол. — М. Баран;
по 10 дол. — І. Р. Іванонькiв, В. Ванат, П. Бліщ;
5 дол. — І. Кростин.

Карнеґі, Па. — збірщик: М. Сивий, зложили:

20 дол. — М. Сімек;
по 10 дол. — Теод. Сивий, Е. Чучман, Е. А. Чучман, Г. Шараневич;
по 5 дол. — М. Сивий, М. Міщук, М. Корсо, М. Нечипір.

Мекіспорт, Па. — збірщик: М. Смерека, зложили:

по 50 дол. — М. Смерека, А. Смерека;
по 10 дол. — Т. Боднар, Пирожниці св. Івана, Дор. Брукс;
по 5 дол. — Д. Неро, Д. Сиґмунд, П. Кейс, Р. Гарвас, Н. Горінскі, Дж. Тотин, Дж. Яблонскі, М. Бельбак, П. Валіґура;
по 2 дол. — А. Карлінчак, Дж. Кейс.

Пітсбутґ, Північ — збірщики: С. Вачек і С. М. Тимяк, зложили:

100 дол. — інж. С. М. Тимяк;
30 дол. — Дж. Качмар;
по 25 дол. — інж. М. Сохоцький, о. Дж. Ампярд;
по 10 дол. — П. Щерба, С. К. Вачек, Дж. Кікта;
по 5 дол. — В. Ґула, А. Маланчук, К. Дикун, М. Добрянський.

Мекізпорт, Па. — збірщик: Ів. Михайлів, зложили:

25 дол. — Із. Луковський;
20 дол. — Ів. Михайлів;
по 10 дол. — В. Воробій, Я. Шпак.

Збірка у пам'ять бл. п. Осипа Бережницького — переслав І. С. Коропецький, Моореставн, Н. Дж., зложили:

по 250 дол. — Микола й Оксана Коропецькі з Родиною, Іван і Наталія Коропецькі;
по 100 дол. — Роман Коропецький і Володимира Стефура, Софія Коропецька і Богдан Пазуняк з сином Романом;
50 дол. — Іван і Марія Стефури;
по 20 дол. — Марія Білозор, Ярослав і Ольга Цегельські.

Пожертви в Дітройті, Миш. за вересень і жовтень 88, зібрала Надія Кунинська, зложили:

20 дол. — Стефан Білик.

Замість квітів на могилу бл. п. мґр Фалини Любінецької-Кульчицької, зложили:

20 дол. — Микола і Надія Кунинські;
10 дол. — Микола й Олена Климишин.

Замість квітів на могилу бл. п. Іванки Бідюк, зложили:

20 дол. — Микола і Надія Кунинські;
10 дол. — Емілія Бобяк.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-7380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association —
Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, PA 19117

З приводу смерти мого Товариша гімназійної й університетської лавки, члена „Гуртка Студентів Україністів" та комілітона Студентської Корпорації „Чорноморе" — Львів

**св. п. проф. д-ра
БОГДАНА РОМАНЕНЧУКА**

складаю на Наукове Т-во ім. Шевченка 25.00 дол., а Родині висловлюю моє глибоке співчуття.

Вудгейвен, Н. Й. Володимир БАРАГУРА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА

**бл. п.
БОГДАНА ФІҐЛЮСА**

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в Денвер, Кол., в неділю, 22-го січня 1989 р. о год. 8-ій рано в українській католицькій церкві;
в Баффало, в суботу, 21-го січня 1989 р. о год. 8-ій рано в церкві св. Миколая;
в Чикаґо, в суботу, 21-го січня 1989 р. о год. 7:30 рано в церкві свв. Володимира й Ольги;
в Торонто, в понеділок, 23-го січня 1989 р. о год. 9-ій рано в катедрі св. Йосафата.

Про молитви просить Родина.

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку о. Б. Бабякові та дякові п. Я. Нижнікові за похоронні відправи.

Дякуємо Родині, Приятелям та Знайомим за молитви, участь в похоронах, вислови співчуття та поміч.

Рівнож дякуємо Тим, що зложили пожертви на Служби Божі, на Організацію Американці в Обороні Людських Прав на Україні, св. Софію, Патріярший Фонд, QUALIFE, та інші доброційні цілі та за квіти.

МАРІЯ, ІГОР І ОДАРКА

У безмежному горю повідомляю Родину, Друзів і Знайомих, що мій Найдорожчий ЧОЛОВІК

**св. п. мґр
ПЕТРО ЯЦІВ**

нар. 1908 р. в Україні, помер ненадійно в суботу, 14-го січня 1989 р.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в Керґонксоні, Н. Й. у вівторок, 17-го січня 1989 р. о год. 10-ій ранку з церкви Пресвятої Трійці.

Горем прибита:
дружина — ЛІДА
з родиною в Україні й Америці

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та українською громадою, що в понеділок, 9-го січня 1989 р. по короткій і важкій недузі, відійшов у Вічність на 82-му році життя

наш Дорогий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ та ШВАҐЕР,
уродженець Коломийщини

**бл. п. проф. д-р
БОГДАН РОМАНЕНЧУК**

науковець, педагог, видавець та журналіст, Голова Осередку праці НТШ у Філядельфії, член Головної Управи ООЧСУ, колишній голова Відділу УККА у Філядельфії, Па.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — МАРІЮ
доньку — ОКСАНУ ЛЕВИЦЬКУ
внуків — НАТАЛКУ І ДАНИЛКА
шваґра — СТАНИСЛАВА МЕЦА з дружиною ОСИПОЮ з родиною в Канаді
та ближчу і дальшу Родину в Америці, Канаді, Польщі та Україні

ПАРАСТАС відбувся у п'ятницю, 13-го січня 1989 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА була відправлена в суботу, 14-го січня ц. р. о 10-ій год. ранку з католицької церкви Царя Христа. Відтак Тлінні Останки Покійного були перевезені на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Замість квітів на свіжу могилу проситься складати пожертви на НТШ та ООЧСУ.

Тривожне...

(Закінчення зі ст. 2)

ження його психіки. Будь-яку зміну, хоч би у формі таких протестних акцій, як це бачимо на прикладі балтійських народів чи Вірменії, мусить попередити духова революція в масовій українській свідомості і в політичному мисленні. Самоідентифікація себе — українців з російським народом і його культурою, не кажучи вже про історію, це ніщо інше, як добровільне самогубство народу, а подібні випадки з іншими народами історія, на жаль, знає... У нашому, українському, випадку, покищо будь-яких проявів духової революції, за вийнятком може доволі спонтанного реґіонального руху галицьких українців-католиків проти накиненого їм російського православ'я — на жаль, на Україні не бачимо. Така еволюція ще не наспіла.

Найближче десятиліття покаже нам, якими шляхами піде Україна, як народ, і чи стане вона справді реальним фактором у будь-якій зміні політичних взаємин на сході Европи, чи може таки розпливеться у грізнім морі мовного культурного і політичного обрусіння.

І тут в усій ширині виринає питання ролі і значення української діяспори — ролі еміґрації супроти нашої батьківщини, виринає потреба і велич наших завдань.

Але це вже інша тема.

ВИЯВЛЯЮЧИ СТАЛІНСЬКІ злочини в комуно-московській імперії, теперішні керівники наказали історикам, публіцистам і журналістам поцікавитись і розкрити атентат на Лева Троцького і виявити наказодавця цього вбивства. Як відомо, у дотеперішній версії цим наказодавцем був керівник НКВД Лаврентій Берія, але деякі історичні джерела вказують на те, що наказ замордувати Л. Троцького видав сам Йосиф Сталін, хоч Л. Берія напевно знав про заплянований атентат.

ЛІВІЯ ПЕРЕДАЛА американцям залишки колишнього летуна Фернанда Рібаса-Домініччі, який загинув під час бомблення Лівії американськими військовими літаками в квітні 1986 року. Домовину доставили лівійці на летовище біля Риму і передали її представникам ЗСА з приписаним у цьому випадку церемоніялом. Раніше американські засоби масової інформації повідомляли про передачу останків капітана Пола Лоренса, але експертиза, переведена спеціялістами, виказала, що в домовині знаходяться тілки кости згаданого летуна.

Св. о. Миколай обдарував дітей в Йонкерсі

Учасник садочка Н. Рудик біля розмальованої стіни.

Сценка „Небесна кухня" Г. Черінь.

Признайтеся самі, скільки разів ви бажали повернути літа молодости. Бажали повернути безжурні, наївні дні, повернути ті дні, які тепер залишилися тільки солодким споминном.

А ви батьки, подумайте чи не хочете щоб ваші діти мали такі самі спомини, якщо не кращі. А найкращі мої спомини все підкрадаються в цю пору. Пригадую собі, як мої батьки та учителі школи українознавства розказували нам про наші народні звичаї й передавали нам знання про них.

Таке навчання продовжується в школі українознавства при парохії св. Михаїла в Йонкерсі. Учителі вірять, що любов до цієї школи заохочує учнів до науки і скріплює почуття українства.

Але не все можна таку любов витворити в молодих людей олівцем і книжкою. Тому 17-го грудня 1988 року після навчання учителі та Батьківський Комітет заплянували „День розваги". При помочі працьовитих батьків учні мали спільний обід, а опісля енергійно взялися до праці.

Для учнів були приготовлені столи, на котрих розклалося різні проєкти щоби прикрасити ялинки та святочно прибрати залю. Дуже скоро створився веселий настрій, а ще скорше зроста ла довкола нас краса.

На стінах висіли ангелики, вінки, дзвіночки та навіть снігові діди у вишиваних шаликах. А найкращий проєкт був створений пензлями та фарбами. Учителі приготовили декотрі стіни для дітей до розмальовування. Кожна кляса мала свою частину. Цікаво було побачити, як цілі кляси сходилися радитися, що малювати.

Найбільша картина на стіні: св. о. Миколай з подарунками (8 кл.). Очевидно, для дітей головною постаттю є св. о. Миколай. Наші учні завзято працювали, бо знали, що на слідуючий день загостить св. Миколай до нашої школи та всіх чемних дітей обдарує. Таки сповнилися їхні мрії.

В неділю, 18-го грудня, о 1-ій год. програму розпочала 1-ша кляса віршиками. До них долучилися садочок і світличка та заспівали ряд пісень і задеклямували „День подарунків" Р. Завадовича. Опісля ціла заля гостей помогла виконавцям вертепу заколядувати.

Найголовнішою точкою нашої програми була сценка „Небесна кухня" Ганни Черінь. Наші ангелики середніх кляс приготовили горішки, цукорки, яблучка й медянички для св. Миколая, щоб обдарував наших всіх дітей. Ці подарунки на сцену вийшли в прекрасних костюмах, заговорили, затанцювали та зачарували всіх присутніх. Чортикам не вдалося подарунки відібрати від ангеликів.

Вкінці св. о. Миколай увійшов на залю й роздав подарунки нетерпеливим дітям. Прощаючи, св. о. Миколай обіцяв повернутися на другий рік. Всі присутні закінчили програму піснею „О хто, хто Миколая любить".

Оля Шкафаровська-Рудик

Радіопрограма В. Шарвана збільшує час своїх пересилань

Заснована на початку 1950 року „Українська Радіопрограма" Василя Шарвана в Баффало проіснувала (з короткою перервою) по сьогоднішній день. Майже ввесь час свого існування (до 1980 року) була вона щоденною, а після перерви (в 1982 році) обмежувались вона до щосуботніх пересилань. Спочатку пересилання тривали одну годину (2-3 год. по полудні), а згодом час пересилань збільшено до двох годин (2-4 год. по полудні. На цьому ріст не припинився. Від суботи 14-го січня 1989 року, тобто від Нового Року за юліянським календарем, радіопрограма збільшила час пересилань до двох з половиною годин (1:30-4 год. по полудні).

Із збільшенням часу змінено до деякої міри й структуру радіопрограми. Час пересилань, поділено на п'ять півгодинних секцій. Кожна з них міститиме одну з основних точок програми.

В першій секції радіослухачі мають змогу прослухати кожної суботи наук на релігійні теми, що їх подає о. Мар'ян Струць, парох церкви св. Миколая в Баффало і декан Баффалівського деканату. Друга секція призначена для актуальних політичних коментарів і на виступи чільних діячів української діяспори. Третя секція інформує радіослухачів про те, що пише вільна українська преса. Редактор цих інформацій, Василь Шарван, підбирає цікавий матеріял з українських часописів і журналів, які появляються у вільному світі. Основною точкою четвертої секції є „Щирі бесіди" між знавцем підсовєтських відносин Святославом Каравaнським і керівником радіопрограми В. Шарваном. До речі, такі бесіди ведуться вже від довшого часу. Остання, п'ята секція відведена на огляд подій світового засягу. Редактором вісток є Ігор Чмола.

Кожна секція збагачена добірною українською музикою і переплітувана оголошеннями спонзорів радіо програми. Радіопрограма передає відомості із життя українських громад.

Дикторами є: Оксана Михаськів, Надія Лобур і Ігор Чмола.

Пересилання програми відбуваються за допомогою радіостанції WHLD, на хвилях 1270.

Адреса радіопрограми В. Шарвана: Sharvan's Ukrainian Broadcasting, 701 Fillmore Ave. Buffalo, N.Y.; tel 895-0700.

В Еппенвіллі...

(Закінчення зі стор. 1)

Петро Матіяшек, Богдан Ґоґусь, Мирон Василик і Тарас Антонів.

В п'ятницю, 30-го грудня, відбувся прощальний вечір, яким дуже вміло проводив гість-таборовик з Німеччини Гарі Несмачний, член КУ СУМ в Німеччині. В суботу, 31-го грудня, табір закінчився Молебнем, який правився у лісі біля великого березового хреста, що символізував Українські катакомбні Церкви в Україні. Молебень правив місцевий парох о. Лев Любинський. Після Молебня таборовики, вклякнувши і взявшись за руки, прирекли, що будуть завжди змагатися за свободу рідного народу і Церков. Молитву з цієї нагоди проказав наймолодший таборовик Іван Макар.

Самообслуга...

(Закінчення зі стор. 2)

для американців-читачів не буде користи, а для українців бракуватиме задоволення з малого поширення відомостей про Україну. Треба не забувати, що й молоді американці українського походження (навіть судіючі в університетах), за малими вийнятками, слабо володіють українською мовою, але з книжок з українською тематикою у бібліотеках вони будуть радо користати.

Отже, головно англомовні книжки, яких вже не потребуєте, просимо дарувати й для публічної бібліотеки (купелевого ресорту над океаном) в Маямі Біч, Фльорида, пересилаючи їх на адресу відомого підприємця: Lubomyr Trach, 8200 Byron Ave. Miami Beach, Fla, 33141; tel. (305) 866-0777

М. Паламар

Філядельфія

Танцювальний ансамбль „Україна" дав самостійний концерт у Чикаґо

Відомий танцювальний ансамбль „Україна" Осередку СУМ в Чикаґо розважав у цьому ювілейному році багато глядачів по різних містах Америки й Канади. 4-го грудня він дав самостійний концерт у престижевій залі Медайна Темпл в Чикаґо, щоб цим разом розважити місцеву чикаґську публіку.

З незначними додатками самостійний концерт ансамблю в Чикаґо був повторенням концертів, що ансамбль давав цього року у Винзорі, Канада, у Фініксі, Арізона, та 7-го жовтня у Конституюшен залі у Вашінґтоні. Цей останній концерт відбувся в рамках всеукраїнських святкувань в Америці ювілею 1000-річчя прийняття християнства в Україні. Рапортуючи про концерт „України" у Вашінґтоні, кореспондент „Вашінґтон Пост" сказав, що хоч танцюристи ансамблю „Україна" — аматори, вони, одначе, є найкращої кляси.

І дійсно, той, що в цьому році мав нагоду бачити сумівський танцювальний ансамбль „Україна", чи то в час його самостійних концертів, чи тільки під час його виступів з поодинокими танками в рамках інших імпрез, то не міг намилуватись тими виступами. Перш усього, всі виступи танцювального ансамблю „Україна" відбувалися в його повному складі — числом 60 танцюристів. Ця масовість, в якій так любується мистецький керівник ансамблю маестро Євген Літвінов і яку він так вміло вміє використовувати у своїх хореографічних композиціях, завжди робила на глядача надзвичайно імпозантне враження. Робить на глядача гарне враження також і саме виконання танку танцюристами, на що маестро Літвінов, сам талановитий танцюрист, звертає особливу увагу, коли підготовляє та вишліфовує танок.

Програма концерту, що його дав ансамбль „Україна" в Чикаґо, почалася танком „Весілля". Хореографічна композиція цього танку зображує сватання, заручини і, очевидно, гучне і веселе весілля. Танок є багатий на приємні для глядача картини — танці сватів, молодої пари, в ролі якої виступали Оксана Павлівець та Роман Панчишин, пописи хлопців та дівчат та, врешті, масові танці. Цей легкий і веселий танок був виконаний з життям та помітною бадьорістю, викликаючи в глядача захоплення, яке вже панувало протягом цілого концерту.

Наступна точка „Спортовий танок", що його виконали танцюристи групи „Водограй" зі школи українського народного балету при О-ку СУМ ім. Павлушкова, була приємною вставкою у репертуарі концерту „України". Відтак слідував оригінальний танок „Лист до Султана". Помітне захоплення цим танком було, зокрема, серед молодших глядачів, які висловлювали своє задоволення і оплесками, і окликами.

Відмінною точкою був танок „Ляльки" у вдалому виконанні Олега Куляса, Оксани Павлівець та Івана Шалевої. Це танок манекенів, який теж був прийнятий теплими оплесками. Останньою точкою першої частини був танок „Вечерниці". Він повний динаміки, яка в місцях переходить прямо в неймовірне темпо. Рясні оплески додавали танцюристам заохоти, а танюристи, здавалося, виконували танок ще з більшою напругою.

Танок „Івана Купала" виповнив другу частину програми концерту. Він побудований на стародавніх ще дохристиянських віруваннях наших предків, які збереглися до нашого часу. Глядачі бачили в танковій формі плетення вінків дівчатами, кидання їх на річку з надією, що суджений їх переловить, скакання через фігури, що зображують над природну силу тощо. Танок „Івана Купала" тривав без перерви понад 45 хвилин. Солістами в танку були Ліза Зеленко та Іван Шалева. Фінальною частиною цього танку був гопак з пописами окремих танцюристів.

Концерт закінчився переходом із танку „Івана Купала" у спеціяльну сценку, що зображувала Хрищення України. В цій кінцевій сцені виступали наші князі Володимир Великий та Ольга, дружинники, владики з духовенством та Божий люд. Строї для виконавців уложила і виконала Анна Кульчицька. Вони дійсно були гарні.

Танцювальний ансамбль „Україна", як довідуємося від його менаджера Ярослава Куляса, готувався до цьогорічних ювілейних концертів майже два роки. Він це робив з тим більшою пильністю, бо в цьому році ансамбль також обходить свій скромний ювілей — 10 років існування. Багато людей причинилося до того, що ювілейні концерти ансамблю відбулися з успіхом. Але в першу чергу велика заслуга в цьому самих танцюристів, які солідно відвідували проби та набували потрібної вправи. Тому їм з їх мистецьким керівником маестром Є. Літвіновим належне признання і щире дякую за гарний концерт у Чикаґо.

Лука Костелина

У ЗВІДОМЛЕННІ ГОЛОВНОГО командування норвезької армії говориться, що в останніх трьох місяцях на військові летовища в СССР, в тому числі на летовище Кольського півострова, Совєтський Союз перекинув нові бомбардувальники далеких полетів типу ТУ-26, які в головній квартирі Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) називають „Бекфаєр". Полет таких літаків становить 2,5 тисячі миль. Основним завданням цих бомбардувальників є знищувати великі морські одиниці, зокрема літаконосці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 20-го СІЧНЯ 1989 р.

Пассейк, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд., о год. 6-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. на які просимо прибути членів. На порядку: звіти уступаючої управи, К. Комісії і вибір нової на 1989 р. Участь всіх членів є дуже побажана. — І. Хомко, предс., Варвара Тижбір, заст. предс., Ю. Котляр, фін секр., В. Марущак, рекр. секр.

НЕДІЛЯ, 22-го СІЧНЯ 1989 р.

Піттсбурґ, Па. Річні збори Б-ва св. Николая 53-го Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Д. Головатого, 199 Маделін вул., Піттсбурґ, Па. 15210. Проситься членів і гостей взяти участь в зборах. — Ч. Сачко, пред., Д. Головатий, секр.